

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Efter-Skrift

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Efter-Skrift", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1828_470_3-intro-shoot-idm105.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Det kirkelige miljø

I perioden 1825-1832 var det kirkelige miljø i Danmark præget af en kirkekamp, der udspillede sig mellem to fløje. Den ene, de såkaldte 'gammeldags kristne', ønskede at fastholde eller vende tilbage til en form for evangelisk-luthersk konfession. Fløjen bestod fortrinsvis af lutherske teologer, der ville bevare statskirkens bekendelsesskrifter, og lægmandsbevægelser, der havde rødder i herrnhutisme, pietisme og luthersk ortodoksi. J.C. Lindberg stod centralt i fløjen og havde mange kontakter til de folkelige bevægelser. *Theologisk Maanedsskrift* blev et talerør for de teologiske debattører på denne fløj.

Den anden fløj, nogle 'liberale' teologer, der tilhørte rationalistiske teologiske retninger, ville fortsat have ret til at tolke kirkens autoriteter, dvs. Bibelen og bekendelsesskrifterne, ud fra fornuften. Det skulle ske i forskellige grader af frihed, der var afstemt efter det enkelte skrift. Denne fløj var stærkt repræsenteret blandt kirkens ledere, og på Københavns Universitet var de teologiske professorer C.F. Hornemann og H.N. Clausen markante eksponenter.

I det kirkelige landskab fandtes også en gruppe fremtrædende teologer, de såkaldte 'mæglingsteologer', der indtog en blandingsposition, og som ikke offentligt tog del i kampen. Bland disse kan nævnes den senere biskop J.P. Mynster og professorerne Jens Møller og P.E. Müller.

* – se uddybende i Baagø 1958, specielt s. 55-82 og 121-127.